

ЗАЯВА
ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ
проєкту

ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2026 РІК

1.Замовник: Херсонська обласна державна адміністрація;

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Проєкт Програми соціально-економічного та культурного розвитку Херсонської області на 2026 рік (далі – Програма) є документом державного планування місцевого рівня і відноситься до системи прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку області на короткостроковий період.

Законодавчою основою для розроблення Програми є Закони України «Про місцеві державні адміністрації», «Про правовий режим воєнного стану», «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету» (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 04 жовтня 2006 року № 504-р «Про схвалення Концепції вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України».

При підготовці проєкту враховані завдання та побудовано структуру відповідно до пріоритетних напрямів розвитку, визначених Державною стратегією регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 (зі змінами) та Стратегією розвитку Херсонської області на період 2021 – 2027 років, затвердженою рішенням Херсонської обласної ради від 20 грудня 2019 року № 1511 (зі змінами).

Основні завдання Програми та пріоритетні напрями діяльності в області трансформовані в перелік завдань та заходів з її реалізації та згруповані у розділи, які відповідають стратегічним та оперативним цілям розвитку Херсонщини, або є актуальними за обставин, викликаних воєнним станом.

Основною метою Програми на 2026 рік є максимальне подолання негативних наслідків для Херсонської області, спричинених повномасштабною збройною агресією російської федерації проти України, здійснення заходів зі стабілізації економічного та соціального розвитку регіону в умовах війни, відновлення та створення безпечного середовища для комфортного життя людей, ведення бізнесу, розвитку самодостатніх територіальних громад, забезпечення продовольчої безпеки області, підтримання стабільного та задовільного стану навколишнього природного середовища.

У зв'язку з військовою агресією росії проти України, згідно з Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у

період дії воєнного стану або стану війни», у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупинили оприлюднення більшості статистичної інформації, тому аналіз соціально-економічного становища області та тенденцій соціально-економічного розвитку області у 2025 році здійснено на основі наявних оперативних даних з урахуванням наслідків впливу збройної агресії російської федерації.

Основним інструментом реалізації завдань Програми є виконання заходів обласних комплексних та цільових програм, розробка, затвердження та внесення змін до яких проводитиметься виключно з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України та чинних законодавчих і нормативно-правових актів.

Фінансування пріоритетних напрямів, у тому числі через місцеві цільові програми, здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей відповідних місцевих бюджетів, а також виділених фінансових ресурсів державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та технічної допомоги міжнародних організацій.

3. Умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Херсонської області на 2026 рік охоплює основні види господарської діяльності: промисловий та агропромисловий комплекси, транспортне та дорожнє господарство, інвестиційну, зовнішньоекономічну, будівельну діяльність, паливно-енергетичний комплекс та енергоефективність, житлово-комунальне господарство, освіту, охорону здоров'я, фізичну культуру та спорт, культуру і туризм, екологічну та оборонну безпеку, розвиток інформаційного суспільства та спроможних територіальних громад.

За кожним розділом проекту Програми визначені завдання і заходи, серед яких можуть бути проекти, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. Ймовірні наслідки

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) необхідно оцінити ймовірні наслідки реалізації Програми, зокрема, мають бути оцінені ймовірні наслідки:

- для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, за такими компонентами:

- атмосферне повітря;
- ґрунти та земельні ресурси;
- водні ресурси;
- біорізноманіття та ландшафтне різноманіття;
- відходи;

- для територій з природоохоронним статусом:

Відповідно до карти бойових дій на території України від Deep State, з 84 територій та об'єктів природно-заповідного фонду (далі – ПЗФ) області деокуповано 29 таких територій та об'єктів, загальною площею більш 17759,64 га.

Під тимчасовою окупацією та бойовими діями залишаються 55 територій та об'єктів ПЗФ, загальною площею близько 354180,6 га, що становить 95% від загальної площі ПЗФ.

Деокуповані території та об'єкти ПЗФ потребують обстеження та гуманітарного розмінування.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки необхідно оцінити ймовірні наслідки реалізації запланованих заходів для цих територій.

- транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки немає необхідності проводити дослідження транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі, якщо документ державного планування не буде затверджено

Зважаючи на комплексність рішень проекту Програми, що обумовлюється необхідністю реалізації пріоритетних завдань Програми, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень.

При впровадженні заходів Програми, у порівнянні із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення. Найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

Загальною альтернативою Програми є гіпотетичний (нульовий) сценарій, при якому вищезазначена Програма не затверджується. Оцінку ефективності вказаної альтернативи буде відображено у Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для проведення стратегічної екологічної оцінки буде використана наступна інформація: доповіді про стан довкілля, статистична інформація, дані моніторингу стану довкілля, експертні оцінки, інша доступна інформація.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки будуть застосовані такі аналітичні методи: аналіз тенденцій, оцінка ймовірних наслідків відповідно до контрольного переліку, експертний аналіз.

Також будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, опитування, коментування, обговорення тощо.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглянути заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Згідно з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального й економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання забрудненню та виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних і інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища й безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;

є) здійснення заходів щодо збереження й невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, згідно з вимогами статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Структура Звіту про стратегічну екологічну оцінку Програми:

1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування

не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь – які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання

Зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту програми соціально-економічного та культурного розвитку Херсонської області на 2026 рік надаються до Департаменту розвитку економіки Херсонської обласної державної адміністрації електронна пошта: dp-ekon@khoda.gov.ua.

Відповідальна особа: Мартиненко Світлана Миколаївна.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 10 днів з дати опублікування Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.